

DÉLMAGYARORSZÁG

AZ MSZMP SZEGED VÁROSI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

Ülést tartott az MSZMP Központi Bizottsága

A Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottsága 1930. október 16-án Kádár Jánosnak, a Központi Bizottság első titkárának elnöklétével ülést tartott.

A Központi Bizottság megvitatta és elfogadta az időszerű nemzetközi kérdésekről, az iparirányítás fejlesztésének alapelveiről, valamint a párttagsági díjak fizetésének helyzetéről és új rendjéről szóló előterjesztéseket.

Az ülésről közlemény jelenik meg.

Geológiai rekord

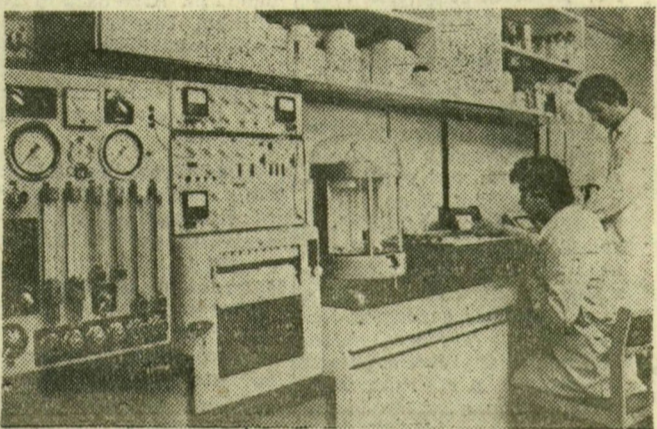
A Kola-félszigeten dolgozó különleges geológiai fúró-csoport tagjai elérték a nemrég még megközelíthetetlennek tartott 10 000 méteres mélységet. A különleges mélységű fúrás lehetőségét nyújt a szakembereknek, hogy új adatokat nyerjenek bolygónk magjának szerkezetéről, valamint a földkéreg legrégebbi rétegeiben lezajló folyamatokról.

A levegő tisztaságáért

Egy ember fölmászik a füstölő, magas gyárkéményre, két másik pedig műszereket figyel odalenn, egy mérőkocsiban, ahová a fekete füstből jött le a minta. S munkájuk befejeztével közlik az eredményt: túl sok szennyezőanyag jut a szabadba, ki kell egy berendezést cserélni. Sok pénzbe kerül a levegő tisztaságának megőrzése. Mindenki érzi, mennyivel könnyebben lélegzünk az erdőben, a Tiszaparton, mint a város közepén, de a Levegőtisztaságvédelmi Intézet szegedi állomásának dolgozói pontosan tudják is. Ismerik a kazánokat, a különféle gyári berendezéseket, amelyek szennyező anyagot bocsátanak ki körülöttünk. Vegyszerekből és gépezésekből álló nyolcfős csoportjuk három dél-alföldi megyében vigyazza a levegő tisztaságát. Az Országos Környezet- és Természetvédelmi Hivatalhoz tartozó újszegedi állomásról indulnak naponta útjukra a műszeres mérőkocsival. Legtöbb dolguk Szegeden van, a Dél-Alföld legnagyobb ipari központjában. Földadatuk, hogy a gyárak légszennyező hatását a lehetőségek szerint csökkentse.

Sinkó György és Krimer Tibor mérnökök a mérőkocsiban ellenőrzik a gyárkémény füstmintáját

Somogyi Károlyné felvétele: Kónya Károly vegyész és Kónya Gábor technikus a laboratóriumában elemzik a vizsgálati anyagot

A kisajátítások tapasztalatai

Tárgyalta a városi tanács végrehajtó bizottsága

Szeged dinamikusan növekszik, új városrészek születnek és a régi, avult házak egyik napról a másikra eltűnnek a föld felszínéről. A városnövekedés egyik kísérő jelensége a nagyrányú szanalás, kisajátítás, ami sok gondot is felvet a beruházások öröme mellett. Szeged megyei város tanácsának végrehajtó bizottsága tegnapi ülésén rámutatott arra, hogy a kisajátítások közérdekűek, de ügyelni kell a társadalmi és csoportos érdekeik megőrzésére. A testület a szanalások tapasztalatait tárgyalva olyan álláspontot alakított ki: az új kisajátítási jogszabály a kártalanítások egységes gyakorlatát eredményezte. Mit lehet ezen érteni? Kevesebb a vita és a panasz. A lakosság többsége elfogadja a kártalanítási összeget. Tavaly például 867 ügyfél közül csak 12 fellebbezett a városi tanács igazgatási osztályához, mert nem fogadta el a kisajátításra felkínált összeget. Az új jogszabály nemcsak a szanalát házak tulajdonosainak közérzetére, hanem a tanácsra is jó hatással volt. Kevesebb ügyes-bajos dologgal kellett foglalkozniuk, s így az államigazgatás terhe is csökkentek. De nem emelkedett a bírósági perek száma sem.

A tapasztalatok szerint a régi háztulajdonosok nagy része maga oldja meg lakás-problémáit. Ingatlant vásárol, házat épít, vagy lakást vesz. A nagyrányú szanalás esetén a vásárlások miatt emelkedik az ingatlanok ára és ilyenkor nehezebb az egyezségkötés is. A tanács nemcsak kártalanítási összeget fizet a szanalásokkor. Az ingatlantulajdonosok cserelakásra is igényt tarthatnak. Általában magasabb komfortfokozatú és nagyobb lakást kérnek, mint amilyeneknél korábban rendelkeztek. A tanácsi szervek pedig ismételt felhívják a figyelmet: csak olyan nagyrányú és komfortú lakást lehet igényelni, mint amilyenben a tulajdonos korábban lakott. A vb felhívta a figyelmet arra is, a kisajátítások után a lépcsőzetes lakás-cserét elsősorban az akadályozza, hogy kevés az alacsonyabb komfortú lakás.

A testület foglalkozott a területelőkészítéssel a témán belül. Többek között az új kisajátítási törvény tette lehetővé, hogy a lakásépítés felgyorsult és a jövőben a szanalást és az előkészítést megfelelő ütemben és határidőre teljesítik. A vb

határozata szerint azonban tovább kell javítani a kisajátításban és területelőkészítésben érdekelt vállalatok, intézmények, tanácsi szervek együttműködését, hiszen a gyorsabb építkezés várospolitikai cél.

Ezt követően a testület a városi tanács soron következő ülésére készülve foglalkozott a peremkerületek helyzetével. A vb vizsgálta a kereskedelmi ellátás, szolgáltatás színvonalát, a közművek állapotát, a lakásépítést... Több tízezer élnek a peremkerületekben és életmódjukat az urbanizációs körülmények alapvetően meghatározzák. E beszámoló mellett a testület elfogadta a lakásgazdálkodásról szóló jelentést és javasolta a tanácsnak, hogy e két témát legközelebbi ülésén vitassa meg, valamint szervezeti és működési szabályzatot alkotson. A végrehajtó bizottság a városi tanács soron következő ülését október 23-ára tűzi ki.

Többrétegű cső gázvezetékekhez

Mivel a nagy teljesítményű gázvezetékek üzembiztos működtetése szükségessé tette a nagy falvastagságú csövek gyártását, a kijevei Paton Villamoshegesztési Intézetben kidolgozták a többrétegű csövek gyártástechnológiáját. Kiválasztották az összetétele és szilárdsági tulajdonságai tekintetében alkalmas acélt. Meghatározták az ebből az acélból többrétegű csövek gyártására szolgáló automatikus gyártásmenet komponenseit. Berendezéseket szerkesztettek a varratok automatikus villamos ívhegesztésére, továbbá a varratminőség ultrahangos ellenőrzésére. A többrétegű gázvezetékek gyártását elsőként a Harciszi Csőgyárban kezdték be. A mintegy 12 méter hosszú csövek átmérője 1420 milliméter.

E csövek fő előnyei közé tartozik, hogy készítéséhez a sok ötvözt tartalmazó lemezacélnál jóval olcsóbb gyengén ötvözött abras-acélt használnak. Az új technológiával ugyanazon berendezésen tetszőleges vastagságú csövek gyárthatók, csupán a feltekerített abras-acélrétegek számát kell megváltoztatni. Az igen vastag falú csövekben a gáz nagy nyomás alatt szállítható, s ez lehetővé teszi a hatalmas földgázvezetékek kitermelésének beindítását az ország távoli körzeteiben.

A Paton Intézetben kidolgozott berendezésen gyártottak rozsdamentes acélból készült belső réteggel, nagy nyomásoknak vagy maró hatású közegeknek kitett csövek. Aztán: tartályok hő- és atomerőművek, hidrokörkörös berendezések, valamint vegyipari vállalatok számára. (APN)

Magyar - osztrák idegenforgalmi tárgyalások

Sághy Vilmos belkereskedelmi miniszter, az Országos Idegenforgalmi Tanács elnöke dr. Josef Staribacher osztrák szövetségi kereskedelem- és iparügyi miniszter meghívására csütörtökön Ausztriába érkezett. A miniszterek bécsi megbeszélésükön áttekintik a magyar-osztrák idegenforgalmi és kereskedelmi együttműködés alapvető időszerű kérdéseit.

A magyar-osztrák idegenforgalom hosszú idő óta kedvezően alakul és ez nagyban hozzájárul a két szomszédos ország baráti kapcsolatainak elmélyítéséhez. A nem szocialista országok közül Ausztria a legnagyobb partnerünk: onnan érkezik a nyugati vendégek mintegy 40 százaléka. Az utasforgalom az elmúlt évtizedben, 1970-1980 között, mindkét irányba körülbelül a négyszeresére növekedett. Az osztrák turisták ebben az évben Magyarországon várhatóan 1,4 millió, a magyarok Ausztriában csaknem 1,2 millió éjszakát töltenek el.

A határ menti árucserre-forgalomról

A Konsumex tájékoztatója

Az ellátás javítását, a vásárlókat bővítését szolgáló határ menti árucserre-forgalom kiterjesztését, az ipari és a kereskedelmi vállalatok, valamint a szövetkezetek összefogásával igyekszik elősegíteni a Konsumex. Mint Tóth László, a vállalat vezérigazgatója csütörtökön megtartott sajtótájékoztatóján elmondta, elsőként a 43 vállalat közreműködésével - Bács-Kiskun, Csongrád és Békés megyében alakítottak ilyen célú társulást, a napokban pedig a Baranya és a Somogy megyei vállalatok összefogásával hoztak létre hasonlót. Terülom kiterjesztését, az ipari Vas és Zala, valamint Győr-Sopron és Komárom megyében is megalakítják a kölcsönös forgalomhoz áruáru-pot teremtő társulásokat.

A vezérigazgató beszámolt a határ menti árucserre helyzetéről, kilátásairól is. Elmondta, hogy a Konsumex közreműködésével magyar és jugoszláv vállalatok az idén a tavalyinál négymillióval több, összesen húszmillió dollár értékű forgasztási cikket és egyéb árut szállítanak egymásnak. Ebből eddig kölcsönösen 12 milliós forgalmat bonyolítottak le, a hátralévő mennyiség az év végi kínálatot javítja majd. A határ menti cserében vásárolunk például zöngit, harisnyanadrágot, bébikötőt, selyemszövetet, férfinget, női cipőt és szalmát, háztartási vegyszereket, kozmetikumokat, s ezekért egyebek között mezőgazdasági terményeket, szárított zöldséget, tojásport, kerámiaárukat és az utépítésekhez szükséges követ szállítunk. Rövidesen megkezdik a friss tej exportját is a jugoszláv határ menti területekre, ahonnan kötőtűt, bőrcipőt és szalmát, autógumi kapunk cserébe. Sok termelési együttműködést is szerveztek már a szomszédos országgal. A Lenfóné és az északi Lio cég öt évre szóló kooperációja a len- és pamutszövetek választékának kölcsönös bővítését segíti elő. Előkészületben van egy olyan több üzemet érintő együttműködés, amely szerint magyar és jugoszláv bűrtorgyárok elemel, alkatrészeket szállítanak egymásnak, s mindegyik „otthon” szereli, állítja össze belőlük a komplett szobaberendezéseket.

A csehszlovák partnerekkel - a 32 millió rubeles választékcserén belül - az idén 20 százalékkal több, összesen 10 millió rubeles közvetlen határ menti forgalmat is lebonyolítunk, amelynek során olyan itthon keresett cikket hozunk be, mint például férfiföltő, kabát, nyakendő, moped, rádió, ajtó és ablak, vízvezetékcső, méshidráta. A határ menti cserében a partnerek szükséges méteráru, zöldség, üdítőital-alapanyag, szeszes ital, homok és sóder a nagyobb exporttétel.

Értékben egyelőre szerényebb, de örvendetesen bővül a 20 milliós árucserén felül a magyar és a román határ menti forgalom, amelyben az idén 4-5 millió rubel értékű forgasztási cikket cserélnek; májkonzervet, hal- és gyümölcskonzervet, méteráru, alsókötőtűt, cipőt kapunk hasonló termékekért.